

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

M.I. van Dobben de Bruijn (VVD), T.L. Brill (VVD),
R. van Aelst (SP), S. Stoop (SGP/CU), M. Stolk (CDA), H.R. Oosterop-
van Leusden (D66), H. Sahin (GroenLinks), A.H.K. van Viegen (PvdD)
en W.M. Bakx (50PLUS)

(d.d. 7 december 2016)

Nummer
3249

Onderwerp
Naar aanleiding van het herindelingsontwerp Vijfheerenlanden, zoals dat is
ingediend door Gedeputeerde Staten van Utrecht

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting

Het herindelingsontwerp Vijfheerenlanden van Gedeputeerde Staten van Utrecht is vorige week openbaar geworden. In dit voorstel ontbreken diverse zienswijzen, brieven en commentaren vanuit Zuid-Holland en de regio

Alblasserwaard/Vijfheerenlanden.

In het bijzonder missen wij de brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 6 juli 2016. Wij hadden vanuit Utrecht een zakelijk, goed afgewogen oordeel verwacht, waarbij alle informatie van de goede en minder aangename kanten van een herindeling over provincie grenzen openbaar werd gemaakt.

Het ons voorgelegde voorstel lijkt meer op eerdere enthousiaste persberichten vanuit Utrecht, dan op een degelijke belangenafweging, waarbij cultuur, welvaart en welzijn van de bevolking van de drie gemeenten voorop staat. De bevolking en bestuurders van Zederik en Leerdam en de Provincie Zuid-Holland hebben geen rol gekregen in de geplande informatieavonden. Daar komen alleen bestuurders uit Utrecht aan het woord.

Ook hebben wij met verbazing kennisgenomen van de zeer summiere en weinig zeggende beantwoording door Gedeputeerde Staten van Utrecht van de vragen van het Statenlid Meijer van de SP Utrecht aangaande de financiële verplichtingen van de Utrechtse gemeente Vianen.

1. *Is het College op de hoogte van het feit dat informatie, geleverd vanuit Zuid-Holland en de regio niet is verwerkt in het herindelingsontwerp van Gedeputeerde Staten van Utrecht?*

Zo ja , wat kan hiervan de reden zijn volgens u en hoe denken Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hierop te reageren?

Antwoord

Ja, dat is ons ook gebleken. In onze brief aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) van 6 juli jl. staat de argumentatie van Zuid-Holland met betrekking tot de provinciekeuze. Deze brief ontbreekt als bijlage bij het herindelingsontwerp dat door Utrecht op 1 december jl. ter inzage is gelegd en aan uw staten is verzonden. Wij hebben de provincie Utrecht daarop gewezen. Inmiddels is deze omissie hersteld doordat onze brief naderhand is toegevoegd aan de bijlagen die ter inzage zijn gelegd.

Voor zover u met uw vraag doelt op de inhoudelijke verwerking van de informatie vanuit Zuid-Holland en de regio, constateren wij dat Gedeputeerde Staten van Utrecht in het herindelingsontwerp inhoudelijk niet ingaan op de argumentatie en belangen aan Zuid-Hollandse zijde. Naar onze mening wordt daarmee niet voldaan aan het verzoek dat de minister van BZK om het proces zorgvuldig in te richten en argumenten van de provincie Zuid-Holland en andere belanghebbenden in de afweging mee te nemen (brief van 8 september jl.). Ook zijn wij teleurgesteld omdat burgers, bedrijven en organisaties nu niet optimaal geïnformeerd zijn om in deze inspraakfase gebruik te kunnen maken van hun rechten. Indien de provincie Utrecht deze omissie pas zou herstellen in het herindelingsadvies, worden burgers en andere betrokkenen de kans ontnomen om hierop te reageren. Hoe dan ook zien wij dit als een tekortkoming. Wij zullen in de concept-zienswijze die wij aan u zullen voorleggen hierop ingaan. Ook zullen wij overige gelegenheden benutten om dit gebrek in het herindelingsontwerp aan de orde te stellen.

2. *Welke informatie en verslagen, naast de brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van 6 juli 2016, ontbreken er nog meer?*

Antwoord

De wetgever schrijft niets voor over de bijlagen bij een herindelingsontwerp. Wij vinden dat alle documenten ter inzage moeten liggen, die kunnen bijdragen aan het vormen van een mening over het herindelingsontwerp. Daar wordt op dit moment niet aan voldaan, omdat enkele relevante documenten over de provinciekeuze en de financiële situatie niet bij de ter inzage gelegde stukken zijn gevoegd.

Graag een lijst van de volgens u ontbrekende stukken.

- Brief van de minister van BZK van 8 september 2016 aan de provincies Utrecht en Zuid-Holland over de gemeentelijke herindeling Vijfheerenlanden;
- Bijlagenlijst bij de brief van de IPC van 6 juli 2016 aan de minister van BZK met het verzoek tot procesinterventie;
- BMC-rapport van 8 juli 2016 over indicatie van de uittreedkosten uit de verplichte samenwerkingsverbanden;
- Rapport van de commissie Schutte "Waard om te besturen" van 13 februari 2014, incl. bijlagenbundel;
- Bijlage bij het rapport van Twijnstra Gudde van 1 oktober 2015 over Provinciaal onderzoek herindeling Vijfheerenlanden;
- Brief van de burgemeesters van Zederik, Leerdam en Vianen van 29 januari 2016 over de herindeling Vijfheerenlanden;
- Antwoordbrief van de IPC aan de burgemeesters van Leerdam, Vianen en Zederik van 9 maart 2016 over de herindeling Vijfheerenlanden;
- Open brief aan de IPC van mw. Van Egmond van 1 maart 2016 over de herindeling Vijfheerenlanden;

- Antwoordbrief van IPC aan mw. Van Egmond van 8 maart 2016 over de herindeling Vijfheerenlanden.
 - Herindelingscan Vijfheerenlanden van het ministerie van BZK en de provincies Utrecht en Zuid-Holland van oktober 2016. Deze scan wordt pas openbaar nadat deze door de gemeenteraden van Vianen, Leerdam en Zederik is besproken. Dit zal waarschijnlijk pas plaatsvinden nadat de zienswijzeperiode van acht weken is afgelopen. Ook is de financiële informatie tijdens de zienswijzetermijn van acht weken nog niet volledig beschikbaar. Burgers en andere betrokkenen kunnen hier dus ook niet volledig op reageren.
3. *Waar ook achtergrond informatie inzake deze voorgestelde herindeling ontbreekt, lijkt het ons juist, om de bevolking van de Zuid-Hollandse gemeenten alsnog op de hoogte te stellen van deze informatie, zodat zij ook volledig kennis kunnen nemen van de nadelen, die verbonden zijn aan de voorgestelde herindeling. Zo zou de omissie van de Gedeputeerde Staten van Utrecht enigszins hersteld kunnen worden.*

Deelt u deze mening en zo ja: Op welke wijze kunnen wij de ontbrekende informatie niet alleen aan de Minister en de Tweede Kamer, maar ook aan de bevolking van Leerdam en Zederik doen toekomen?

Antwoord

De onder vraag 2 vermelde informatie is te raadplegen via onze website (<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/vijfheerenlanden/>). Ook zullen wij de provincie Utrecht verzoeken om de informatie toe te voegen aan de ter inzage liggende stukken en dit expliciet kenbaar te maken.

4. *Bent u met ons van mening dat alle financiële gevolgen van een herindeling van de Vijfheerenlanden en in het bijzonder de gevolgen voor de bevolking van de Zuid-Hollandse gemeenten Leerdam en Zederik helder in kaart gebracht moeten worden, alvorens er een besluit over de voorgestelde herindeling en de provincie keuze te nemen?*

Indien u deze mening deelt, vernemen wij graag op welke wijze onze Zuid-Hollandse inwoners op de hoogte gebracht kunnen worden van met name de financiële verplichtingen van Vianen en de invloed, die deze verplichtingen zouden kunnen hebben op de gemeentelijke lasten voor de inwoners van de heringedeelde gemeente.

Antwoord

Het is vooral voor de drie gemeenteraden van belang om nader inzicht in te krijgen in de financiële gevolgen van de herindeling, omdat zij en hun burgers de kosten zullen moeten opbrengen. De herindelingscan die gezamenlijk is uitgevoerd door het ministerie van BZK en de provincies Utrecht en Zuid-Holland zal inzicht bieden in de financiële situatie van de gemeenten en in de mogelijke effecten op de lokale lasten. Op twee onderdelen biedt de herindelingscan echter geen zekerheid:

- De financiële gevolgen voor de drie gemeenten als gevolg van de uittredingen uit de verplichte en onverplichte samenwerkingsverbanden. Uit een onderzoek van BMC naar de mogelijkheid van het mitigeren van de kosten van uittredingen voor de Veiligheidsregio, Omgevingsdienst en GGD is gebleken dat de uittredingskosten aanzienlijk kunnen zijn.

Wij hebben bij Gedeputeerde Staten van Utrecht ervoor gepleit dat zij vanuit hun procesverantwoordelijkheid de uittredingskosten uit de samenwerkingsverbanden nader onderzoeken.

- Eventuele financiële verplichtingen van Vianen als gevolg van de claim Niemans Beton.

Deze verplichtingen zijn niet bekend omdat de zaak nog onder de rechter is. De gemeente Vianen heeft de gemeenteraden van Leerdam en Zederik nader geïnformeerd, waarbij bedragen zijn genoemd. Deze gegevens zijn niet openbaar en ook niet aan ons verstrekt. Daardoor kunnen wij de risico-inschatting van de gemeente niet verifiëren.

5. *Deelt u onze mening dat informatie-avonden waarvoor men zich moet aanmelden via de website van de Provincie Utrecht en waar alleen Utrechtse bestuurders aan het woord komen, voldoende recht doen aan de actieve informatieplicht van de Provincie Zuid-Holland tegenover haar inwoners?*

Zo ja, op welke wijze denkt het college van Gedeputeerde Staten deze eenzijdige benadering van de Provincie Utrecht te corrigeren?

Op welke wijze denkt de Provincie Zuid-Holland open en laagdrempelige informatievoorzieningen voor haar inwoners mogelijk te maken?

Antwoord

De provincie Utrecht is procesverantwoordelijk en organiseert vanuit die hoedanigheid de informatie-avonden. Wij zijn daar niet bij betrokken en vinden het ook niet wenselijk om daar medeverantwoordelijkheid voor te dragen.

Wij zien het als onze taak om erop toe te zien dat de informatie rondom de herindeling voor onze inwoners op een toegankelijke wijze is ontsloten. Een ieder moet de mogelijkheid worden geboden om zich op basis van de volledige feiten en argumenten rond de gemeentelijke fusie en provinciekeuze een beeld te vormen en eventueel zienswijzen in te dienen op het herindelingsontwerp.

Wij hebben een groot aantal documenten op onze website geplaatst en zullen deze continue aan blijven vullen.

Den Haag, 20 december 2016

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit